Aº. 1838. Nº. 101.

DONDERDAG DEN 20sten DECEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Militair Bureau.

Den 19 December 1838.

Door den Heer Gouverneur Generaal *ad interim*, is bij Gouvernements-Order van heden, No. 323, aan den Chirurgijn van de tweede klasse bij de Kompagnie Koloniale Guides van *Suriname*, BERNARD MAIJER, op deszelfs verzoek, uit voormelde betrekking *eervol* ontslag verleend.

De Kapitein Adjudant,
R. H. ESSER.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 17den dezer, het Schip *Suriname*, Kapt. R. van der Meij, van Amsterdam; hebbende 35 dagen reis.

IN TEXEL GEARRIVEERD:

Den 11den October, het Schip *Phœnix*, Kapt H. L. Kayzer. — Den 22sten, het Schip *Catharina Anna Helena*, Kapt. F. H. Zeijlstra. — Idem, het Schip *Dina Maria*, Kapt. H. C. Wrieburg. — Den 26sten, het Schip *West-Indiën*, Kapt. J. J. Boon. — Idem, het Schip *Snelheid*, Kapt. C. Wessels.

IN HELLEVOETSLUIS:

Den 28sten October, het Schip *Henriette*, Kapt. J. W. Willems. — Allen van hier.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(*Uittreksels uit de Hollandsche Couranten tot en met 29 October 1838.*)

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, 23 *October*.

Men verneemt, dat de chirurgijn-majoor van den 1sten rang Schiller, die de reis naar de kust van Guinea, met de zending van wijlen den generaal-majoor Verveer heeft medegemaakt, en, in volkomen welstand in het vaderland teruggekeerd is, medegebragt heeft het hoofd van den voormaligen aanvoerder van den opstand der Hantasche bevolking Housoe, hetwelk hij, ter conservering, op *liquor* gezet had.

AMSTERDAM, 25 *October*.

De *Fransche Dagbladen* behelzen dezer dagen berigten van de Londensche conferentie, volgens welke de leden derzelve zouden overeengekomen zijn om de ten laste van Belgie bepaalde schuld aanmerkelijk te verminderen, en in de territoriale kwestie geene verandering te maken. Deze bijzonderheden zijn niet nieuw; wij hebben dezelve reeds lang geleden aangekondigd. Maar tot heden, is ons nog geen berigt toegekomen, waaruit blijkt dat deze bepalingen der conferentie als haar ultimatum in een protokol zouden opgenomen zijn, gelijk zulks dezer dagen door eenige Fransche korrespondentiën wordt aangekondigd. Men is te 's Gravenhage nog altijd het officieele antwoord der conferentie op 's Konings nota van Maart jl. wachtende, hoewel men er geheel voorbereid is, om in dit antwoord die hoogst onregtvaardige en van den grondslag der 24 artikelen volstrekt afwijkende eischen ten opzigte der schuld te vinden.

Den 26sten. — Volgens onze tijdingen uit Londen, zijn alle de berigten, in de laatste dagen door verschillende dagbladen gegeven, omtrent den stand onzer zaken, onnaauwkeurig, en zal het ook nog wel vermoedelijk een veertien dagen aanloopen, alvorens het antwoord der Conferentie, dat tevens een ultimatum zal wezen, aan ons Kabinet zal worden toegezonden.

Den 27sten. — Men meldt ons uit 's Gravenhage dat na langdurige onderhandelingen tusschen het Ministerie van kolonien en de Directie der Handel-Maatschappij eergisteren een nieuw contract is tot stand gebragt, volgens hetwelk de provisie en andere voordeelen, welke de Handel-Maatschappij door hare handelingen voor het Ministerie van kolonien geniet, eene zeer belangrijke vermindering hebben ondergaan.

BELGIE.

BRUSSEL, 23 *October*.

In den *Emancipation* leest men als volgt:

Twee verschillende correspondentien uit Parijs gewagen van een gerucht, hetwelk wij echter niet gelooven, volgens hetwelk de Londensche conferentie, ter zake van het tractaat der 24 Artikelen, deszelfs ultimatum zoude hebben vastgesteld, een ultimatum dat voor ons geheel en al ongunstig zoude wezen.

Luidens die correspondentien zou de territoriale kwestie tegen ons zijn beslist en zou de regeling der schuld onmiddelijk plaats hebben, dat is te zeggen, dat dezelve niet zoude worden ondergeschikt gemaakt aan de likwidatie van het Syndikaat.

De kwestie aldus vastgesteld zijnde kan onmogelijk worden aangenomen; doch dit, zijn ongetwijfeld slechts valsche geruchten, misschien het uitvloeisel van de eene of andere speculatie.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 *October*.

In *le Commerce* leest men onder het opschrift *de prinses van Beira en de Fransche politie* onder anderen het volgende:

De *Gazette de France* bevat het officieele berigt van de aankomst der prinses van Beira en van Don Carlos oudsten zoon in de Baskische provinciën; zij zijn vergezeld door den abt Amat, pauselijke legaat bij den pretendent.

Deze gebeurtenis kan en moet de gewigtigste gevolgen voor Spanjes toekomst hebben, want ieder dezer personaadjen brengt Don Carlos eene belangrijke morele sterkte aan. De Prinses van Beira is het hoofd en de ziel van den geheimen raad van den Prins, met wien zij zich in den echt gaat vereenigen. Haar karakter heeft vuur en vastheid, kortom zij zal aan den pretendent de hoedanigheden komen brengen, welke hem bij uitstek ontbreken. De door haar medegevoerde Prins is 21 jaren oud, en dus meerderjarig; Don Carlos is thans in staat om aan zijne voorstanders en soldaten het levende bewijs te vertoonen, dat zijne kroon niet met hem uitsterft, dat zij bij hem iemand bezitten, die op het eigen oogenblik den schepter kan opvatten, wanneer de gevaren des oorlogs denzelven aan zijne handen mogten doen ontvallen. Ziedaar dus al de verdedigers zijner zaak voortaan verzekerd tegen de mogelijkheden van eenig noodlottig voorval. Zie daar Don Carlos dinastie, die zich verheft en vestigt met al de voorwaarden der toekomst, ten overstaan van de dinastie, welke wij erkennen. Don Carlos bezit thans een leger, vestingen, officiele alliantiën en eenen erfgenaam nevens zich. Voor dengenen, die Spanje kent en de algeheele ontbinding der Carlistische partij, wanneer haar koning onverhoeds ware overleden of ziek gevallen, is de verschijning van dezen laatsten erfgenaam in het Carlistische hoofdkwartier eene daadzaak van hoog gewigt.

Den 23sten. — In den *Courier Français* leest men het volgende:

Wij weten nog niet of de conferencie het protocol van hare beslissing heeft opgemaakt; maar wij hebben vernomen, dat de vijf Mogendheden omtrent de volgende punten genoegzaam eens zijn: De clausule wegens Luxemburg en Limburg blijft zoodanig als dezelve bij het traktaat is geregeld; de schuld wordt met genoegzaam een derde verminderd; alle andere verdeeling wordt aan weerszijden verboden; eindelijk zijn ook de in geschil geblevene punten wegens de binnenlandsche vaart in eenen voor Belgie gunstigen zin geregeld. De toestemming van Koning Leopold en die van Koning Willem worden nu nog slechts vereischt. Dit zijn daadzaken, die zich eerstdaags moet ophelderen.

— Uit Madrid wordt van 15 dezer gemeld, dat men vele pogingen in het werk stelt om Narvaes met zijn legerkorps, dat een fraai en indrukwekkend voorkomen vertoont, nabij de hoofdstad te houden, ter vermeerdering van het reserve-leger, bescherming van Madrid en verdediging van het gouvernement. De Mexikaansche gezant aan het Spaansche Hof ontvangt iederen dag menschen uit Kadix en Gibraltar om kaperbrieven tegen Fransche koopvaardijschepen, waaraan hij echter tot dus verre niet kan voldoen. Cabrera is uit de omstreken van Saragossa naar Neder-Arragon wedergekeerd, groote hoeveelheden koren en vee met zich voerende.

Den 25sten. — Heden was het gerucht in omloop, dat Don Carlos onder de wallen van Burgos is verschenen. Dit berigt moet gisteren avond per telegraaf bij het ministerie zijn ontvangen. Een koerier is dezen ochtend naar Bayonne afgezonden.

— Volgens berigten uit Madrid tot 16 October is het gouvernement voornemens, het reserveleger tot 40,000 man te vermeerderen, hetwelk alsdan bestemd zoude wezen tot beveiliging der hoofdstad, de beide Kastilien en Arragon. Men was druk bezig met het vervaardigen van 50,000 uniformen voor het centrum- en noorder-leger.

DUITSCHE POST.

FRANKFORT, 23 *October*.

Volgens berigt uit Konstantinopel van 2 October, lag toen het vereenigde engelsch-turksche eskader gedeeltelijk weder nabij de Dardanellen en Tenedos, gedeeltelijk bij Vurla en Smyrna. Men verhaalde, dat de russische gezant bij voorraad met eene oorlogsverklaring gedreigd had, ingeval eene engelsche scheepsmagt de Dardanellen mogt willen doorvaren; doch tevens geloofde men niet, dat het engelsche eskader, hetzij afzonderlijk, hetzij met het turksche, zoodanigen togt zou ondernemen.

— Naar men uit Stutgardt verneemt zal het huwelijk tusschen den Erfprins der Nederlanden en Prinses Sophia van Wurtemberg nog in den loop van dezen winter plaats hebben.

ADVERTISSEMENTEN.

(43282) De fungerende CURATOR bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zal over *zes* weken, dag en datum nader te

bepalen, bij publieke Veiling doen verkoopen:

Het *halve aandeel* in de KOFFIJ-PLANTAADJE *VROUWENVLIJT* en *HOOPWIJK, MONTAUBAN, DE HULP* en de *NIEUWE GROND*, de twee eerstgemelden gelegen in de *Hoer Helena Kreek* en de drie laatsten aan het gedolven Kanaal derzelver Kreek, allen ter linkerhand in het opvaren; aankomende den Boedel A. H. A. MAMIN.

En

Het *HUIS* en *ERF*, La. E. No. 333, in de *Hooge Straat;* toebehoorende aan den Boedel J. C. HAENEL.

Zullende de Inventaris, koop-conditien en bewijzen van eigendom, in de maand Januarij e. k., aan het Departement liggen ter *visie* voor elk een.

Paramaribo den 18 December 1838.

M. N. ARLAUD,
2de Gommies.

(43265) De *NEGOTTE*, tot dus verre door den eerst ondergeteekende voor deszelfs alleenige rekening geëxerceerd, zal: te beginnen met 1ste Januarij e. k., door de ondergeteekenden gezamentlijk voor gemeenschappelijke rekening worden voortgezet, onder de FIRMA:

Gebroeders BUHK,

waarvan zij hunne Vrienden en het geëerd Publiek, door dezen te informeeren, de eer hebben.

Paramaribo den 17 December 1838.

H. A. BUHK.
H. E. BUHK.

(43276) De ondergeteekenden zich vereenigd hebbende, om met den *eersten* Januarij e. k., onder de *FIRMA* van

DE JONGE & Co.,

HANDEL TE DRIJVEN, nemen de vrijheid zich in de gunst van 't geëerde Publiek aan te bevelen; — zij verzekeren niet alleen door eene stipte en billijke bediening, hunne Begunstigers te zullen voldoen, maar ook in staat te zijn, alle bestellingen op voorwerpen hier niet verkrijgbaar, zoo wel uit het Moederland als van elders, in den minst mogelijken tijd tot billijke prijzen te kunnen bezorgen.

Paramaribo den 15 December 1838.

H. J. DE JONGE.
JACOB DE JONGE.

(43275) De ondergeteekende de door hem tot dus verre gedreven *HANDEL* op zijnen naam, met het einde dezer maand liquiderende, biedt de bij hem nog in voorraad zijnde GOEDEREN, bestaande in:

Boter, Aardappelen, Kolpens, Saucijsjes, Banket, Broodsuiker, Genua Olie, beste Joosjes- en zwarte Thee, Sardines, Petit Pois, Vruchten op Brandewijn, Liqueren waaronder beste Guignolet, extra goede Porter, Champagne Wijn, aangemaakt Loodwit, Lijn Olie en drooge VERFWAREN, KOFFIJZAKKEN, Linnens, Calico's, Neteldoek, stellen Damast Tafelgoed, Nabol Streep, bruin- en wit gaten Dril, blaauw- en zwart Laken, Flanel, gemaakte KLEEDEREN, Schoenen en Laarzen, Neger Pijpen, KRAMERIJEN en meerdere *GOEDEREN* tot verminderde prijzen te koop aan.

Hij bedankt zijne begunstigers voor het in hem gestelde vertrouwen en verzekert terwijl hij de bovenstaande FIRMA in hun gunst aanbeveelt, zich verder hetzelve waardig te zullen maken. — Zijne Debiteuren verzoekt hij het aan hem verschuldigde vóór het einde dezes jaars te kunnen aanzuiveren; zullende hij anders hoe ongaarne ook, tot dwangmiddelen zijnen toevlugt moeten nemen.

Paramaribo den 15 December 1838.

H. J. DE JONGE.

(43274) *,* Aangebragt per het Schip *Suriname*, Kapt. R. VAN DER MEIJ, zijn te bekomen in het *PAKHUIS* van

C. R. BERNER & Co.:

Eenige oxhoofden extra goede ROODE WIJN, Prinsesse BIER in heele en halve tonnen en afgetapt in manden á 25 kruiken, WIJN AZIJN in oxhoofden en pullen en extra goede GENEVER.

Te Koop:

(43257) Een *HUIS* en *ERF*, staande en gelegen alhier aan PARAMARIBO, in de Voorstad ZEELANDIA, aan de *Wichers Straat*, bekend onder oude wijk La. A. No. 15 en nieuwe wijk No. 63; — Adres ter dezer Drukkerij.

Paramaribo den 19e. December 1838.

(43273) *,* Men verlangt ten spoedigsten, tegen een *billijk SALARIS* eene *JUFVROUW*, welke bekwaam en genegen is, om in het geven van ONDERWIJS aan eenige jonge Jufvrouwen, de behulpzame hand te bieden; — Nadere informatien met geteekende brieven onder letter J., ter dezer Drukkerij.

Paramaribo den 19 December 1838.

(43277) WEGGEDREVEN van de *Boomskreek*, op den 12den dezer, een *LASTDRAGER* met 3 vadem BRANDHOUT; die daarvan aanwijzing kan doen of dezelve terug bezorgt, zal 't Vanggeld genieten, ter dezer Drukkerij.

Paramaribo den 19 December 1838.

(43260) B. H. KLOSTERMAN vertrekt.

Mengelwerk.

DE DOOF-, STOM- EN BLIND-GEBORENE.

(*Vervolg en slot van No.* 100.)

Maar schoon hij alleen door de aanraking van zijn ligchaam met anderen eenige mededeeling ontving, trachtte hij zelf geenzins door hetzelfde middel aan anderen iets mede te deelen. Het zou niet naaukeurig zijn te beweren, dat hij zijne teekens naar het gezigt inrigtte, want hoe zoude hij van dit zintuig eenig denkbeeld hebben gehad? Maar hij scheen met eene innerlijke bewustheid bezield, dat anderen eene hem onbegrijpelijke begaafheid bezaten, om zich zijne teekens ook zonder aanraking te verklaren.

M i t c h e l scheen geen het minste begrip te hebben van eene boven den mensch verhevene natuur, en legde derhalve de godsdienstige gevoelens niet aan den dag, die ten allen tijde als een der voornaamste eigenschappen van den mensch zijn aangemerkt en denzelven het meest boven de dieren verheffen.

Wanneer hij door gramschap werd vervoerd, waarvoor zijn jammerlijke toestand hem zeer vatbaar maakte, liet hij een akelig gebrul hooren; zijne tranen vloeiden niet alleen bij spijt en teleurstelling, maar ook bij aandoening en droefheid. Somtijds berstte hij in een luid gelach uit, wanneer het hem, naar zijn oordeel, gelukt was anderen te verschalken. Echter werd geene opvolging van denkbeelden, en opwelling van driften bij hem opgemerkt.

Het leven van M i t c h e l bekleedt eene allerbelangrijkste plaats in de geschiedenis der menschheid.

Daar al de bestanddeelen van 's menschen oordeel en denkbeelden in zijnen geest ontstaan, vóór dat het geheugen zijne kracht doet gevoelen, en door de gelijktijdige werking van *al de* zintuigen, is het moeijelijk te bepalen, welke begrippen uitsluitend tot elk dier zintuigen afzonderlijk behooren. Onze kennis van ieder voorwerp onstaat door den indruk, dien dit op *alle onze organen* maakt. Ieder maakt zich deze kennis naar dien *zamengestelden* indruk ten nutte. De ontleding daarvan, de *analysis*, moet in gewone gevallen altijd zeer onvolmaakt zijn. Iemand, die sedert zijne geboorte in het genot van al zijne zintuigen is geweest, kan de werking van geen derzelve in zijn' geest geheel afzonderen. Wel kan hij bij voorkeur ééne soort van gewaarwordingen onderzoeken; maar met dezelven, welke hij daardoor onder zijn bereik heeft, zullen zich zoo vele geringe en onbevattelijke bestanddeelen vermengen, dat zij de kracht van zijnen wil zullen ontduiken en zijner innerlijke bewustheid ontgaan. Hij kan slechts die analysis instellen door eene groote en nimmer volmaakte oplettenheid, door meer of min juiste veronderstellingen, die dikwerf aan het onmogelijke grenzen, wanneer men dezelve tot aan hunne uiterste gevolgtrekkingen drijft. Om tot dié analysis te geraken, hebben sommige wijsgeeren verstandelijke wezens uitgedacht, met een ander zintuig dan het gezigt begaafd, anderen hebben hunne denkbeelden omtrent dit onderwerp trachten te ontwikkelen, onder den vorm van een standbeeld, dat achtereenvolgens met alle zintuigen zou worden begaafd. Het is evenwel klaarblijkelijk, dat deze veronderstellingen volstrekt niets anders bewijzen dan bijzondere gevoelens, en slechts op zeer onvolledige waarnemingen rusten.

Dáár echter, waar een der toegangen tot het begrip geheel is gesloten, zien wij duidelijk, welke verandering in de zamenstelling, door het gemis van sommige harer bestanddeelen, ontstaat. Van daar, dat de opvoeding der blinden en doof-stommen, zelfs onafhankelijk van de groote weldaden, dezen ongelukkigen bewezen, een zeer groot nut aanbrengt ten opzigte van metaphysische waarnemingen op de natuur van den mensch. Deze waarnemingen zijn echter verre van volledig. De wetenschap, de meeningen, de vooroordeelen, komen tot de blinden door het gehoor; en wanneer men hen trapsgewijze aan het werktuigelijke der taal heeft gewend, bedienen zij zich dikwijls van de woorden als teekens van onbekende zaken, en spreken met zamenhang over onderwerpen, waarvan zij misschien geen denkbeeld hebben. De grenzen van de denkbeelden eens blindgeborenen te bepalen, die hoort, en spreekt, is een vraagstuk, hetwelk onze tegenwoordige philosophie tot heden nog niet heeft kunnen beslissen. Zeker is het, dat de meetkundige S a n d e r s o n en de dichter B l a c k l o c k een zeer gepast gebruik van de woorden maakten, zonder echter de denkbeelden daarmede in verband te bezitten; maar wij kunnen onmogelijk bepalen, hoe verre dit gemis van denkbeelden zich uitstrekte. Van eenen anderen kant bedienen zich de dooven van het gezigt, de snelst werkende onzer ligchamelijke begaafdheden, welligt de belangrijkste, zoowel door den dadelijken en levendigen indruk, dien zij te weeg brengt, als door de groote verscheidenheid van natuurlijke teekens, (tot het ontvangen van mededeelingen geschikt) welke zij in zich bevat. De begrippen, door het gehoor, aangaande de uitwendige voorwerpen, tot ons overgebragt, zijn van natuur veel zwakker dan die van het gezigt; maar de groote belangrijkheid van het gehoor bestaat daarin, dat het gebruik eener conventioneele en uitgebreide taal hierdoor mogelijk wordt, die bijna in alle omstandigheden kan worden gebezigd, want het oog vervangt het best de natuurlijke teekens. Derhalve is een wezen, geheel van beide deze zintuigen beroofd, de aandacht der wijsgeeren bijzonder waardig. Hoe belangrijk is niet een mensch, als dierlijk wezen verre beneden degenen geplaatst, die voor de uitvinding der spraak of van het schrift hebben geleefd! welk wezen echter eenige sporen van bijna alle verstandelijke vermogens en aandoeningen der ziel verraadt; hoe belangrijk is het niet zulk een onvolledig wezen hulp en meerdere volmaaktheid door de wetenschap te zien verkrijgen, en haar op zijne beurt openbaren, hetgeen zij van niemand anders ter wereld kon leeren! Dit schouwspel wekt voorzeker eenen hoogen eerbied op voor het verstand, door kundigheden versterkt, en geeft eene vaste hoop op de verdere ontwikkeling van het menschdom.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.